

Κύριλλος και Μεθόδιος: επίκαιρο και χρήσιμο πρότυπο (Έλενα Χατζόγλου-Μπαλτά, Θεολόγος - Δρ Φιλολογίας)

/ [Πεμπτούσία](#)

ε) Η διδακτική πρόταση, λοιπόν, που παρουσιάζεται είναι, να αξιοποιηθεί περισσότερο το εκπολιτιστικό παράδειγμα των αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, κατά τη διδασκαλία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με όλες τις εκφάνσεις που περιγράφηκαν, και να εμπλουτιστεί η προσέγγιση με περισσότερα και ουσιαστικότερα παραθέματα από τους «Βίους» τους.

Διδακτικοί στόχοι ενός τέτοιου μαθήματος είναι: α) να αναδειχθεί η αξία του ανθρωπισμού που διέκρινε το Βυζάντιο, σε επίπεδο κοσμικής και εκκλησιαστικής εξουσίας, β) να αναγνωριστούν οι αρχές του γόνιμου διαλόγου και της αντιμετώπισης του Άλλου, γ) να εμπεδωθεί η παιδαγωγική αξία του έργου των μεγάλων ιστορικών προσωπικοτήτων και δ) να αντιμετωπιστούν τα πρόσωπα αυτά κριτικά και διεπιστημονικά.

Σε μία γενικότερη αποτίμηση, θα λέγαμε ότι το πρότυπο των αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου είναι ιδιαίτερα χρήσιμο και επίκαιρο για την εποχή μας, δεδομένης της διαπολιτισμικής «προσέγγισης και συνύπαρξης» μεταξύ Δύσης και Ανατολής[22], η οποία συντελείται σε ολοένα και μεγαλύτερο βαθμό. Στην Ελλάδα βρισκόμαστε όλο και περισσότερο αντιμέτωποι με νέα δεδομένα αλληλεπίδρασης διαπολιτισμικού χαρακτήρα. Στα σχολεία μάλιστα δεν είμαστε επαρκώς οχυρωμένοι για να αντιμετωπίσουμε ούτε πρακτικά ούτε ιδεολογικά τις νέες συνθήκες. Η «δυναμική κίνηση» άλλων λαών προς τη χώρα μας, η οποία γίνεται έτσι χώρα διέλευσης η και μόνιμης εγκατάστασης, καθίσταται ιδιαιτέρως αινιγματική. Η αντιμετώπιση του Άλλου εκτείνεται από την εχθρικότητα η επιφυλακτικότητα, τη συγκατάβαση, την αποδοχή, τη συνδρομή, την απόπειρα κατανόησης, μέχρι -στην καλύτερη εκδοχή της- τη συνειδητή μετακένωση στοιχείων θετικών, που θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτά μέσα σε ένα κλίμα βιώσιμο.

Οι άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος φαίνεται ότι προηγήθηκαν αρκετά της εποχής μας, ζώντας και εκείνοι σε μία επίσης δύσκολη κοινωνία από πολλές απόψεις· χάρη σε αυτούς επετεύχθη η προσέγγιση και όχι η σύγκρουση πολιτισμών[23]. Διότι τη στιγμή που έθεσαν το πρότυπο της σταθερότητας στις αρχές τους, προσπάθησαν να μεταφέρουν «εν πνεύματι» -και όχι να επιβάλουν- την Αλήθεια. Αυτή την Αλήθεια αγνοούν και σήμερα πολλοί λαοί, γι' αυτό και είναι ευκταία η μετάδοσή της, αφού μπορεί να κάνει ειρηνική τόσο τη δική τους ζωή, όσο και την επίγεια συνύπαρξη όλων.

Σημειώσεις

[19] Ενδιαφέρουσα είναι η ανθρωπιστική πλευρά του έργου των δύο ιεραποστόλων· «Μας παραδίδουν ακόμη οι άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος τον σεβασμό προς το ανθρώπινο πρόσωπο. Η χρησιμοποίησις της Σλαβικής γλώσσης στην λατρεία, η παράδοσις της γραφής τους, οι μεγάλοι αγώνες που έκαναν για το γλωσσικό ζήτημα, αυτό αποδεικνύει. Αλλά και οι αγώνες τους για την οργάνωσι των Σλαβικών εκκλησιών ως εθνικών εκκλησιών κατά την ορθόδοξο παράδοσι...κατά βάθος αποδεικνύουν τον σεβασμό τους προς τα ανθρώπινα πρόσωπα...» (οπ.π., σελ. 33 κ.α.).

[20] «Οι Έλληνες ιεραπόστολοι υπήρξαν φορείς πολιτικής ελευθερίας, αλλά κυρίως γλωσσικής ελευθερίας» (Π. Χρήστου, οπ.π., σελ. 14).

Παρατήρηση: Το παρόν αποτελεί το τέταρτο και τελευταίο μέρος της εισήγησης της γράφουσας στο Διεθνές Διαπανεπιστημικό Ελληνορωσικό Συνέδριο με θέμα: «Η ιεραποστολική, φιλολογική και πολιτιστική προσφορά των αγίων Ισαποστόλων Κυρίλλου και Μεθοδίου στους Σλάβους. Αφετηρία για την εμβάθυνση των σχέσεων Ελλάδας - Ρωσίας», Πατριαρχική Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης - Ινστιτούτο Ελληνικής Γλώσσας, Ορθοδόξου Θεολογίας και Πολιτισμού. Ηράκλειο, 4-6 Νοεμβρίου 2016

Το τρίτο μέρος της εισήγησης μπορείτε να το διαβάσετε [εδώ](#)